

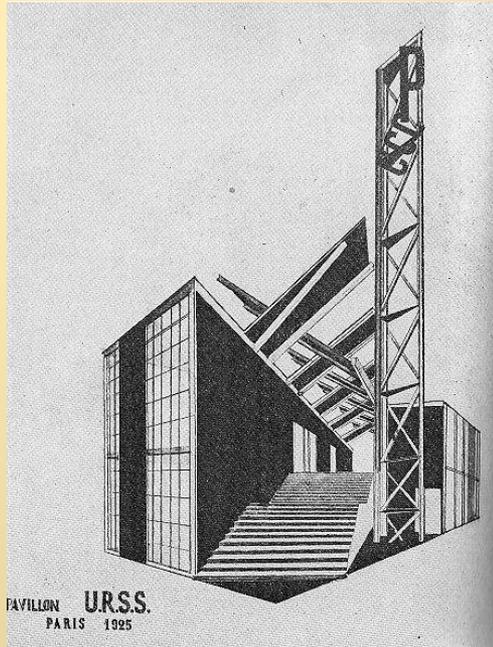
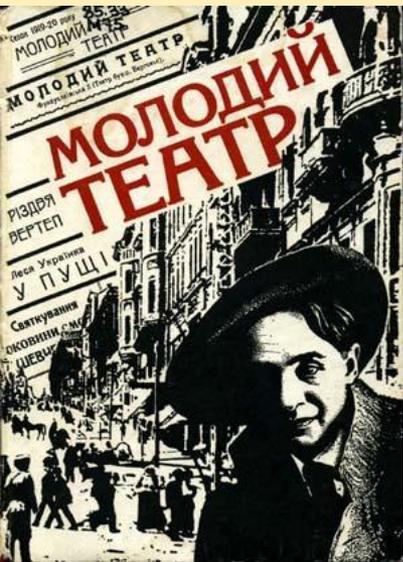

Розвиток національного театру драматургії

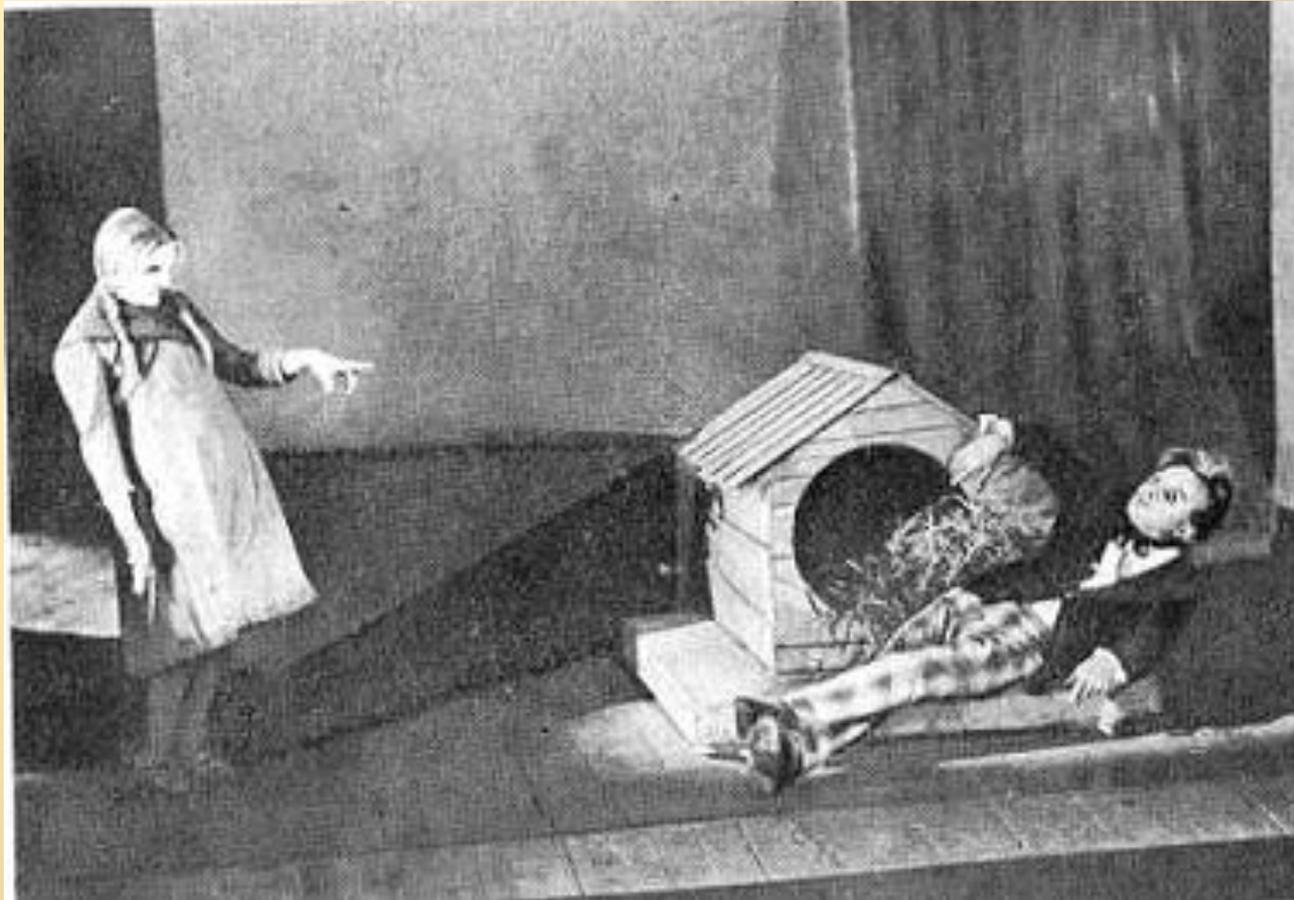
На розвитку театрального мистецтва 20—30-х років позначився процес українізації, що трагічно закінчився "розстріляним відродженням".

Новий період в історії національного театру розпочався в 1918 році, коли у Києві утворилися Державний драматичний театр і «Молодий театр» (з 1922 року — модерний український театр «Березіль») Леся Курбаса та Гната Юри.

З утворенням театру «Березіль» його сцена стала своєрідним експериментальним майданчиком. Не випадково макети театрального об'єднання «Березіль» отримали золоту медаль на Всесвітній театральній виставці у Парижі в 1925 році.

Датою народження театру прийнято вважати 31 березня 1922 року, а першу виставу «Березілю» було представлено 7 листопада того ж року. Вона називалася «Жовтень» і була створена за текстом творчого постановчого колективу.

Працював як державний театр з 1922 до 1926 у Києві, а з 1926 до 1933 — у Харкові (тодішній столиці радянської України). Період життя та становлення театру у Києві вважають його «політичним» періодом, а харківський період — філософським.

У час свого розквіту театр «Березіль» налічував 6 акторських студій (три у Києві та по одній у Білій Церкві, Умані та Одесі), близько 400 акторів і співробітників, режисерську лабораторію (режлаб), музей театру та десять комітетів, у тому числі й так званий «психологічно-технічний» комітет, який застосовував методи прикладної психології для розробки нових методів навчання акторів та режисерів.

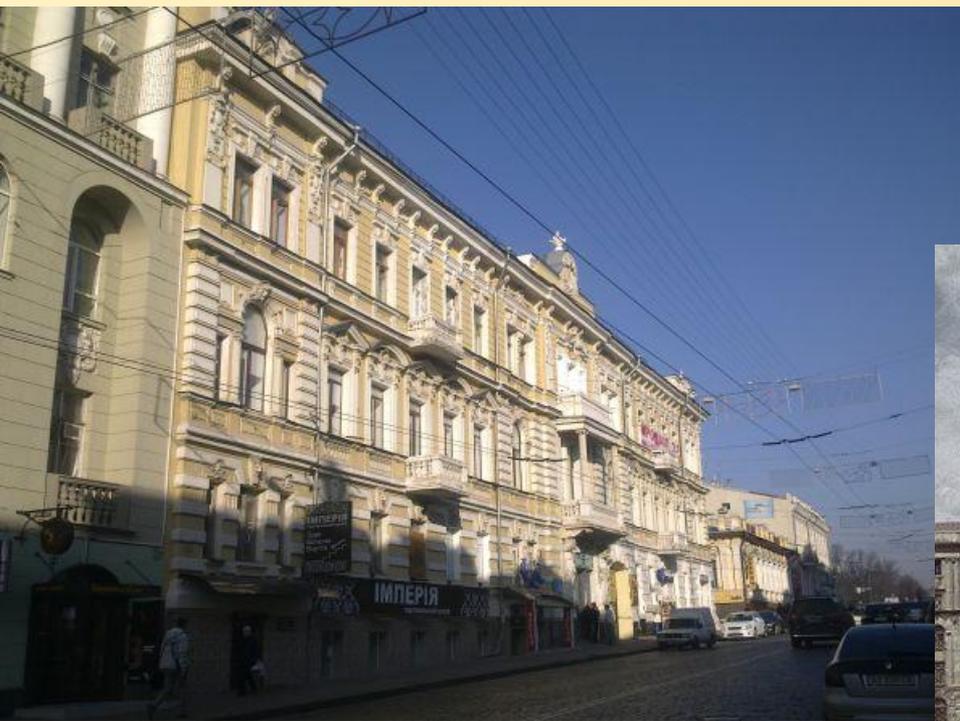
1932 р.

«Березіль» зосередив творчі зусилля на пошуку нових сценічних засобів. На відміну від «реалістичного» театру (ідеї якого сповідував Гнат Юра), Курбас еволюціонує у бік авангардизму, експресіоністичності, конструктивізму та необарокового символізму.

29 вересня 1925 року у мистецькому об'єднанні «Березіль» заснована студія мови та термінології, що при допомозі Всеукраїнської Академії наук бралася виробити театральну термінологію для підготовки спеціального словника.

У квітні-травні 1926 р. Всеукраїнська театральна нарада ухвалила рішення про перейменування київського театру «Березіль» у Центральний український театр Республіки і переведення його до Харкова.

У харківському «Березолі» засяяла яскрава тріада митців — **Л.Курбас**, художник **Вадим Меллер**, драматург **М.Куліш**. У Харкові, після знайомства з М.Кулішем, Курбас остаточно піддає сумніву свої естетичні концепції і переорієнтовується. З 1926 по 1936 роки «Березіль» переживає новий період так званого національного синтезу з необароко. Яскравими прикладами такого нового спрямування були дві вистави за творами Куліша — «Народний Малахій» (1928) та «Мина Мазайло» (1929).

НАРОДНИЙ АНАТОРСЬКИЙ
ТЕАТР-СТУДІЯ «БЕРЕЗІЛЬ»
НАЦІОНАЛЬНОГО ОБЛАСНОГО БУДИНКУ КУЛЬТУРИ

за постановки «Мина Мазайло» М. Куліша режисером

МИНА МАЗАЙЛО

4 квітня | 19:00 | вхід 10 грн

Вистава відбудеться за адресою: вул. Володимирська, 30
(вузл. №1 СМУ імені Лесі Українки)
Квитки можна придбати при вході перед початком
вистави або попередньо з каб. 106, верст. №1

www.garmyder.org

ТЕАТР ім. ЛЕНІНА

Гастролі Державного драматичного театру „БЕРЕЗІЛЬ“

Для членів спілки МЕТАЛІСТІВ

П'ЯТНИЦЯ
3
ТРАВНЯ

МИНА МАЗАЙЛО

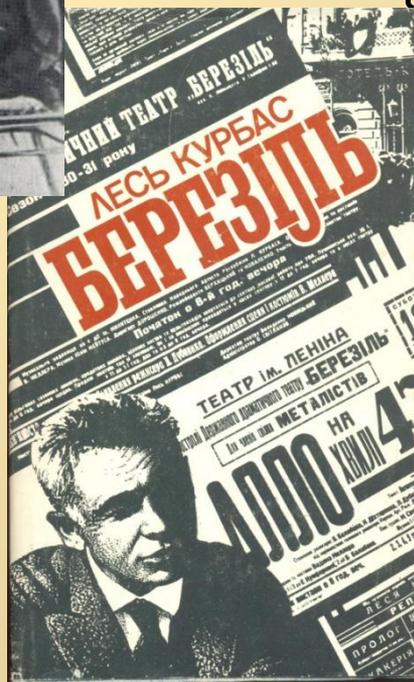
постановка на 4 дії М. КУЛІША.
Ставлення Народного Артиста Республіки Леся КУРБАСА.
Оформлення та декорації Вадима МЕЛЛЕРА. Музика Ю. МЕЙТУСА. Режисеражісти: К. ДІХТЯРЕННО та В. СКЛЯРЕННО.

Початок вистави о 8 год. веч. 2, 3, 4, 5 та 6-го Травня Робота працює з 11 до 2 год. дня.

Афіша. Гастролі театру "Березіль" для членів спілки металістів

Ці дві вистави стали причиною для всеукраїнської літературної дискусії. Пройшов 1-й Всеукраїнський театральний диспут

Головними суперниками були Гнат Юра з театру ім. І.Франка та Лесь Курбас з «Березолю», які відстоювали відповідно перший курс на реалістичну психологічну драму, а другий — авангардистське розуміння театру.

Проте згодом театр був звинувачений у недоступності масам, а сам режисер у антидемократичній позиції, буржуазному націоналізмі та контрреволюційності. «Патетичну сонату» за Кулішем заборонили ставити. Прем'єра ще однієї вистави за твором Куліша «Маклена Граса» відбулася у вересні 1933 року під наглядом цензурників, а згодом була заборонена

У 1933 році після арешту Леся Курбаса театр було закрито, а акторський колектив долучився до трупі Харківського українського драматичного театру ім. Т.Шевченка (зараз Харківський державний академічний український драматичний театр ім. Т. Г. Шевченка), керівником якого став М. Крушельницький.

Лесь Курбас

Лесь Курбас (*повністю — Олександр-Зенон Степанович Курбас; * 25 лютого 1887, Самбір — † 3 листопада 1937, Сандармох*) — український режисер, актор, теоретик театру, драматург, публіцист, перекладач. Народний артист УРСР (1925).

Він не ходить, а ніби танцює, ніколи не мовчить, бо коли навіть слухає, то вогнем своїх карих очей відображає почуте.

Н. Самійленко

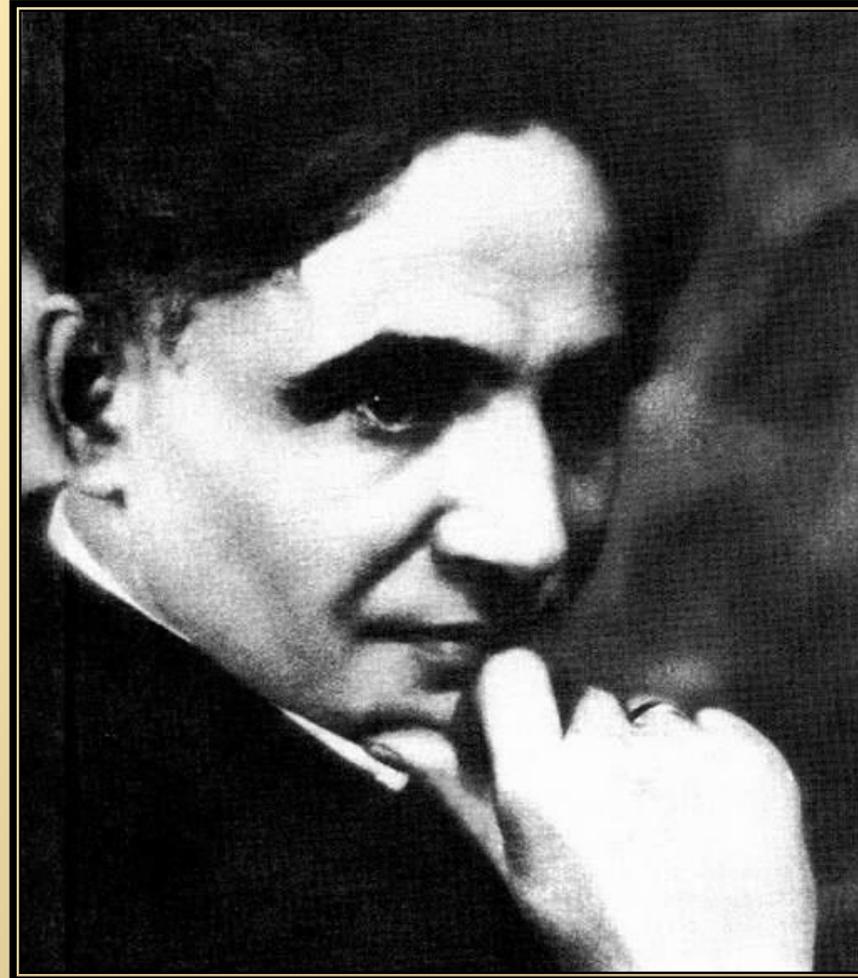
Олександр-Зенон Степанович Курбас

• 25 лютого 1887 р. — народився в місті **Самбір** у родині акторів галицького театру Степана та Ванди Курбасів (за сценою Яновичі).

Батько його, хоча й був мандрівним українським актором, проте і в бідності своїй прагнув дати Олександрові гарну освіту.

• Навчався в **Тернопільській гімназії**, потім у **Віденському університеті** (вивчає германістику й славістику. Записується на філософські й теологічні студії). У Відні закінчує драматичну школу вільного слухача при Віденській консерваторії.

1908 р. у зв'язку зі смертю батька, Курбас переводиться у **Львів на 3 курс університету**. Вивчає українську й німецьку філологію.

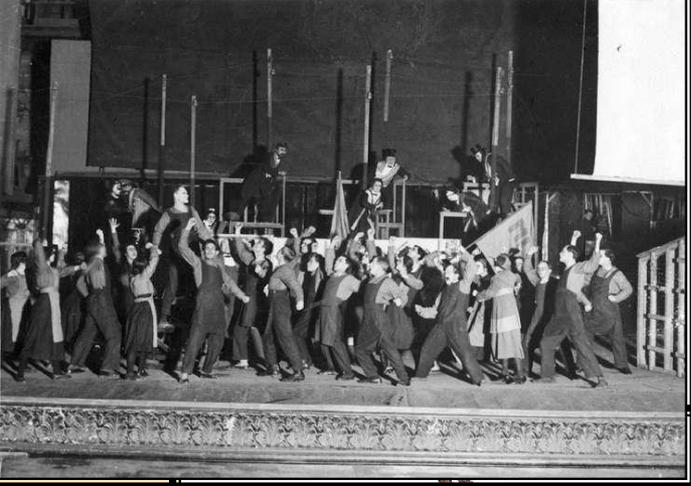
- З 1912 р. — працює в гуцульському театрі Гната Хоткевича. У тому ж році починає працювати в театрі «Руська бесіда». Грає у фарсах, оперетах і в операх.

- Жовтень 1915 р. — Л. Курбас засновує в Тернополі перший стаціонарний український професійний театр **«Тернопільські театральні вечори»**

- 1916 — починає грати в київському театрі М. Садовського.

- У 1917 р. був відповідальним секретарем тижневика «Театральні Вісті».

- **1 травня 1919** р. — об'єднання Першого театру Української Радянської Республіки ім. Шевченка з «Молодим театром». Утворюється перший театр Української Радянської республіки імені Шевченка
Головний режисер — Лесь Курбас.

- **Червень 1919** р. — Курбас створює Державну українську музичну драму й очолює її разом з М. Бонч-Томашевським. Починає підготовку до постановки опер «Галька» С. Монюшко і «Тарас Бульба» М. Лисенка.

- **1920** р. — група акторів на чолі з Курбасом виходить зі спільного театру ім. Т. Шевченка й створює Кийдрамте — Київський драматичний театр.

- **1922** р. — Курбас у Києві засновує Мистецьке об'єднання «Березіль».

• Лесь Курбас був засновником спочатку політичного (1922–1926), а потім і філософського (1926–1933) театру в Україні. У виставах свого філософського театру «Березіль» (Харків) Курбас малює весь світ, де головним стає особлива довіра до життя людини у всіх його суперечностях. В листопаді 1922 у Києві в державному народному театрі відбулася прем'єра вистави Т. Шевченко «Гайдамаки» (режисер Л. Курбас).

• В червні 1924 Всеукраїнське кіно-фото управління запросило його на один рік режисером до **Першої державної одеської кінофабрики**.

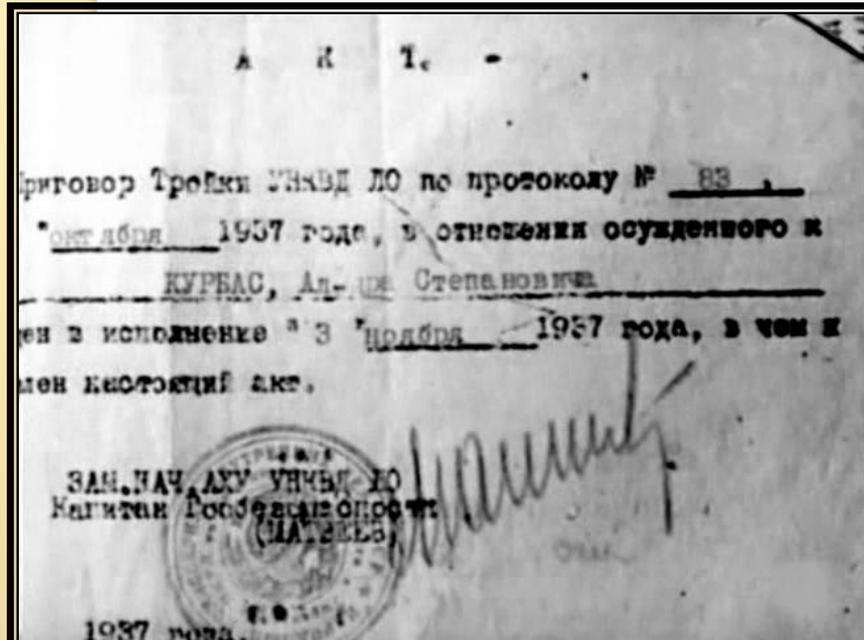

• **1925 р.** — Лесь Курбас перший у радянському театрі отримав театральну медаль Парижа.

• Одружується з **Валентиною Чистяковою**.

• **1926 р.** — Всеукраїнська театральна нарада ухвалює рішення про перейменування київського театру «Березіль» у Центральний український театр Республіки, театр переїжджає в Харків.

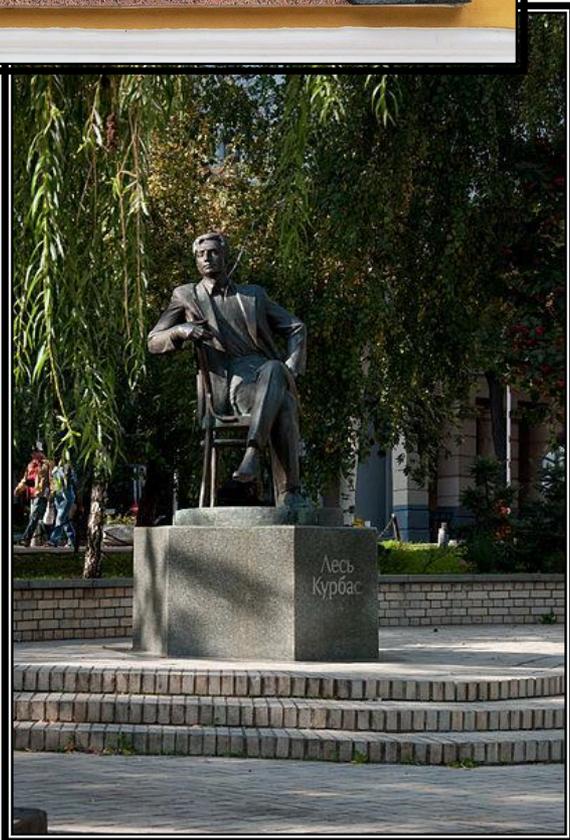
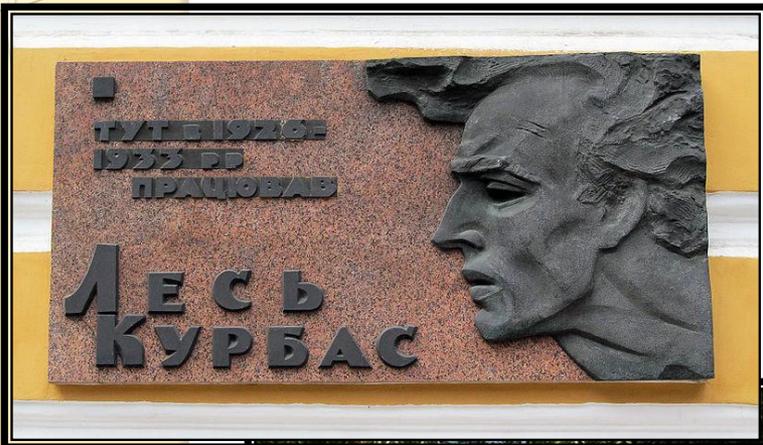

- 5 жовтня 1933 р. — Курбаса усунули від керівництва театром.
- 26 грудня 1933 р. — Курбас працює в Москві над виставою «Король Лір» Міхоелса. Там його заарештовують. Курбас потрапляє в табір Біломорсько-Балтійського каналу на Медвежій горі (Архангельська обл.). Пізніше за доносом О. Алексєєва його переводять у табір суворого режиму на Вянь-Губі, потім — на Соловки.
- 3 листопада 1937 року Леся було розстріляно в урочищі Сандоморх, на 16-му кілометрі траси Медвежегорськ-Повенець, Карелія.

Пам'ять

Леся Курбас - фігура світового контексту, він - один з лідерів українського Розстріляного Відродження.

- 21 грудня 1991 р. Кабінет Міністрів України постановою № 367 скасував постанову Ради Народних Комісарів УСРР від 17 грудня 1933 р. «Про позбавлення Л. Курбаса звання народного артиста УСРР»
- 1989 року на фасаді **Харківського державного академічного українського драматичного театру ім. Т. Г. Шевченка** було встановлено меморіальну дошку в пам'ять про **Леся Курбаса**, а «Мала сцена» театру знову отримала назву «Березіль».
- **Львівський академічний театр** названо на честь **Леся Курбаса**

Дякуємо за увагу!

**Над проектом
працювали
Учениці 7-Б класу
Попсуй Ірина**